

POSUDEK VEDOUCÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno studenta: Iva Kohoutková
Název práce: Sběrka pečeti na Státním zámku Opočno
Vedoucí práce: Mgr. Martina Bolom-Kotari, Ph.D.
Oponentka: Mgr. Jindřich Kolda, Ph.D.

Obor a forma studia: Historické vědy, specializace Archivnictví, bakalářské kombinované studium

Povinná kritéria hodnocení práce	Stupeň hodnocení					
	A	B	C	D	E	F
Formální úprava a náležitosti práce		x				
Logická stavba a členění práce		x				
Jazyková a terminologická úroveň			x			
Náročnost tématu na teoretické znalosti	x					
Náročnost tématu na praktické dovednosti a na čas	x					
Adekvátnost použitých metod a způsob jejich použití		x				
Důkladnost zpracování (jdoucí do podrobností)			x			
Práce s literaturou (citace, poznámky)		x				
Práce s prameny (využití, citace, poznámky)		x				
Vymezení cíle a jeho naplnění		x				
Vlastní přínos studenta	x					
Využitelnost výsledků práce v teorii nebo v praxi	x					

Dílčí připomínky a náměty:

Bakalantka Iva Kohoutková si za téma své bakalářské práce zvolila zpracování vybrané části sfragistické sbírky uložené na Státním zámku v Opočně. Jedná se o téma velmi náročné, protože dosud neexistuje metodika zpracování takovýchto sbírek, relevantní literatura, prozkoumaná pramenná základna. Také práce na podobné téma se dosud vyskytují jen ojediněle, liší se však kontextem vzniku a uložení sbírky, inspirovat se jimi tak lze jen velmi volně.

Pečetí jsou z větší části umístěny na čtyřech kartonových tabulích, která jsou vystavena v expozici, z menší části pak individuálně v obálkách, jež jsou uloženy v depozitáři. Zcela neznámý je původ sbírky. Jako možný původce sbírky se nabízí Josef II. Colloredo-Mannsfeld, známý svou rozsáhlou sbírkotvornou činností. Studentka se rozhodla v rámci bakalářské práce zpracovat pečetí duchovních osob a pečetí měst. Celkem našla dvacet jednat pečetí duchovních a pouze jedinou pečeť městskou. Jejím úkolem bylo pečetí digitalizovat, popsat, všestranně analyzovat, zjistit dobu a okolnosti vzniku sbírky, určit osobu původce, dále zjistit, zda má sbírka svou logiku a zda osoby, jejichž pečetí jsou ve sbírce zahrnuty, měly k rodu Colloredo(-Mannsfeld) nějaké buď rodinné, obchodní či jiné vazby.

Aktuální podoba bakalářské práce odpovídá znalostem a možnostem studentky. Již v průběhu výzkumu vyvstala celá řada obtíží, se kterými se musela vypořádat. Při výběru pečetí ke zpracování se například nemohla spolehnout pouze na pečetní obraz, ale musela analyzovat rovnou i pečetní texty. Řada pečetí, které jsou ve sbírce zahrnuty, nepatří přímo konkrétnímu jednotlivci, ale byly používány k vyjádření jeho vůle při správě panství a majetku. Bakalantka je označuje jako pečetí *správní* a zatím je ponechává stranou. Správně konstatuje, že se zde jedná o kategorii, která nemá oporu ve středověkém materiálu a v literatuře jí zatím nebyla věnována pozornost.

Velkým kladem předkládané práce je pečlivost, s níž Iva Kohoutková k úkolu přistoupila. Postupovala systematicky a snažila se vypořádat doslova „s každým detailem“. Např. při určování barvy pečetního materiálu zjistila, že některé pečetí z červeného španělského vosku obsahují černé skvrny, jejichž původ objasnila na základě konzultace s Mgr. Holakovskou, restaurátorku a konzervátorku Národního archivu (s. 74). Pokusila se dohledat další otisky pečetí, které popisovala. V některých případech byla úspěšná, našla dokonce pečetidlo, kterým byl daný otisk zhotoven. V rámci úsilí o zařazení sfragistické sbírky do kontextu jiných Colloredo-Mannsfeldovských sbírek si povšimla podobné koncepce se sbírkou kulek. Popisky u obou sbírek sice nejsou psány stejnou rukou, ale určitou míru inspirace zde spatřovat lze. Kladně hodnotím také rozsáhlou pramennou základnu a velké množství titulů, se kterými autorka pracovala. Sama také připravila a realizovala dotazník zjišťující existenci sfragistického materiálu na českých a moravských zámcích ve správě NPÚ, stav jejich zpracování a zájem těchto institucí na spolupráci při zpracování sbírek. Ač ne všechny instituce informace poskytly, jedná se o první dílčí přehled, který o stavu sfragistického materiálu mimo archivy a muzea máme. Celkově text práce přináší řadu nových dílčích poznatků. Velmi zajímavým exemplářem je pečeť dosud neurčeného břevnovsko-broumovského opata, jejíž výskyt na jiném místě rovněž nemáme dosud zdokumentován (s. 61-62). Cenným příspěvkem je také zjištění dosud neznámého typu pečetí hradiského opata Pavla Ferdinanda Václavíka (s. 46-47).

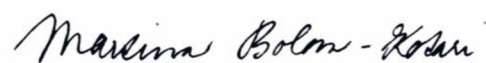
Jen při srovnání této pečeti s dosud známými a popsányi typy se lze zamýšlet nad způsobem používání pečeti raně novověkými církevními hodnostáři.

Ke koncepci a obsahu práce mám také několik (naštěstí nikterak zásadních) připomínek. Ne vždy zvolila autorka adekvátní názvy pro jednotlivé části textu. Například pojmenování podkapitol 5.2.1 „Znak a jeho součásti“ a 5.2.2 „Honosné kusy“ není šťastně zvoleno, protože i honosné kusy jsou součástí znaku. Podkapitolu 5.3.4 „Věci“ vztahující se k pečetnímu obrazu by také bylo vhodné pojmenovat lépe, snad „Předměty“ (i jinak). Asi největší slabinou textu je jazyk práce. Je zřejmé, že autorka předkládá svůj první rozsáhlejší text, což osvětluje řadu neobratných vyjádření. Vyskytují se i závažnější gramatické chyby, anakoluty (s. 13) a neshody podnětu a přísudku (s. 36), chyby v interpunkci. Při popisu pečeti se autorka občas také dopustila drobných chyb a nepřesností, ovšem jen v malé míře. Upozorňuji například na nepřesný přepis opisu pečeti biskupa Jana Leopolda Haye (s. 34), kde autorka uvádí „OFFICCI“, správně má být „OFFICII“. U pečeti Pavla Ferdinanda Václavíka není zcela správně vyhodnocen pečetní obraz, pole s vyobrazením sv. Štěpána nesymbolizuje uherská proboštsví, která hradišťští opati spravovali, ale jedná se o znak zdejší kanonie (s. 46). Drobné chyby se vyskytují i v přepisu opisu pečeti Metropolitní kapituly u sv. Víta v Praze, kde bakalantka zaměnila písmeno „E“ s výraznými serify za písmeno „H“ (s. 60). V případě pečeti zábrdovického opata Gottfrieda Olenia (s. 65) zase tvrdí, že klobouk s kytou per na jeho pečeti je znamením šlechtice Lva z Klobouk, přesnější bylo uvést, že se jedná o odkaz na tohoto šlechtice a připomenutí samotných počátků zábrdovického kláštera. Poslední výhrada se týká členění závěrečného soupisu pramenů a literatury. Periodika a sborníky, stejně tak kvalifikační práce náležejí mezi literaturu. Rozčleňování zdrojů (v rámci závěrečného seznamu pramenů a literatury) v podobě uvedené autorkou je nadbytečné.

Na závěr je nutné zmínit, že bakalantka učinila řadu přínosných i dílčích zjištění rovněž ve vztahu k majitelům pečeti, ovšem hlavní otázka (zda a v jakém byli vztahu k rodu Colloredo-Mannsfeld) zůstává zatím nezodpovězena. Iva Kohoutková bude ve zpracování sbírky pokračovat i v rámci svého diplomového projektu, komplexnější závěry můžeme tudíž očekávat v její diplomové práci.

Celkové posouzení práce a zdůvodnění hodnocení:

Bakalářskou práci Ivy Kohoutkové pokládám za dílo velmi zdařilé, rozšiřující stav poznání v oboru sfragistika a rádi ji doporučuji k obhajobě.

Mgr. Bc. Martina Bolom-Kotari, Ph.D.

V Třebchovicích pod Orebem dne 20. srpna 2024